

Aika: 15.10.2025 klo 16.00 – 17.15

Paikka Kunnanhallituksen kokoushuone

Käsitellyt asiat

- 37 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 38 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta
- 39 § Työjärjestyksen hyväksyminen
- 40 § Vastaus valtuustoaloitteeseen kylien hyvinvoinnin edistämisen kartoittamiseksi
- 41 § Vastaus valtuustoaloitteeseen Ikäihmisten liikunnan ja ennaltaehkäisevän terveyden ylläpitäminen
- 42 § Vastaus valtuustoaloitteeseen maksuttomasta varhaiskasvatuksesta
- 43 § Muistolan varaus- ja käyttösäännöt
- 44 § Taloussuunnitelman hyväksyminen 2026-2028/ sivistystoimi
- 45 § Otto-oikeus viranhaltijoiden päätöksiin
- 46 § Ilmoitusasiat

Aika:	15.10.2025 klo 16.00-17.15
Paikka	Kunnanhallituksen kokoushuone
Läsnä	Pepe Hölttä, puheenjohtaja Jouni Lahtinen, jäsen Anni Kuitunen, jäsen, Juuli Ollikainen, jäsen Vilhelmiina Haikonen, varajäsen
Muut läsnä olleet	Petteri Lahdelma perusopetuksen rehtori, esittelijä Kristiina Ukkonen, varhaiskasvatuspäällikkö Mikko Haverinen, Vapaa-aika- ja hyvinvointikoordinaattori Eija Saintula, kh edustaja
Poissa	Kaisa Pasonen
Asiat 37 §	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
38 §	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Vilhelmiina Haikonen ja Jouni Lahtinen.

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus

Pepe Hölttä
PuheenjohtajaPetteri Lahdelma
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastajat

Vilhelmiina Haikonen

Jouni Lahtinen

Pöytäkirjan nähtävänä pito.

Kokouksen tarkistettu pöytäkirja, johon on liitetty oikaisuvaatimusohjeet, pidetään nähtävänä 22.10.2025 hallintotoimistossa ja Hirvensalmen kirjastossa.

Päivi Sikanen

TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Sivistysltk

39 §

Ehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy esitetyn esityslistan asioiden
käsittelyjärjestykseksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

VASTAUS VALTUUSTOALOITTEeseen KYLIEN HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN
KARTOITTAMISEKSISivistysltk.
40 §Valmistelija: Vapaa-aika- ja hyvinvointikoordinaattori Mikko
Haverinen, mikko.haverinen@hirvensalmi.fi

Kunnanvaltuustossa (19.5.2025, § 23) on tehty valtuustoaloite
kylien hyvinvoinnin edistämisen kartoittamiseksi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kunnassa toteutetaan
yhteistyössä useiden yhteistyötahojen kanssa. Liikunnan
edellytysten luominen ja terveysliikunnan lisääminen ovat tärkeä
osa tätä laajaa toimintaa. Vahvassa roolissa tässä ovat paikalliset
yhdistykset ja järjestöt, joiden tekemää arvokasta työtä tuetaan
vuosittain perus- ja kohdeavustuksilla. Kylillä tämä rooli vieläpä
usein korostuu, sillä monessa tapauksessa kaikista
kustannustehokkainta on järjestää toimintaa paikallistoimijoiden
toteuttamana.

Kunnan ylläpitämiä liikuntapaikkoja sijaitsee sekä kirkonkylällä
että kylillä. Kylien osalta pääosa liikuntapaikoista on reittejä ja
pallokenttiä. Kunta ylläpitää näitä liikuntapaikkoja kokonaisuutena
vapaa-aikapalveluiden määrärahojen puitteissa.

Koska taloudellista liikkumavaraa sekä ylläpidon että palveluiden
sisällön tuotannon suhteen on niukasti, olisikin paikallaan
toteuttaa kylien liikuntapaikkojen ja mahdollisten tilojen sekä
ennen kaikkea mahdollisten palveluntuottajien suhteen kartoitus.
Parhaimmillaan tällä tavalla voitaisi löytää jokin uusi, tehokas malli
palveluiden tuottamiseen. Kartoitus voitaisi toteuttaa vuoden 2026
puolella. Avainasemassa kartoituksen onnistumiseen on
paikallisten yhdistysten ja toimijoiden aktiivinen osallistuminen.
Tärkeä yhteistyökumppani kartoituksen tekemisessä olisi Järvi-
Suomen Kylät ry.

Liite 1

Valtuustoaloite kylien hyvinvoinnin edistämisen kartoittaminen.

Ehdotus

Esittelijä: perusopetuksen rehtori Petteri Lahdelma,
petteri.lahdelma@hirvensalmi.fi

Sivistyslautakunta antaa tehtyyn valtuustoaloitteeseen edellä
mainitun vastauksen kunnanhallitukselle ja edelleen
kunnanvaltuustolle ja päättää toteuttaa kylien liikuntapaikkojen ja
mahdollisten tilojen sekä mahdollisten palveluntuottajien suhteen
kartoituksen vuoden 2026 aikana.

Päätös

Hyväksyttiin.

VASTAUS VALTUUSTOALOITTEESEEN: IKÄIHMISTEN LIIKUNNAN JA
ENNALTAEHKÄISEVÄN TERVEYDEN YLLÄPITÄMINENSivistysltk.
41 §Valmistelija: Vapaa-aika- ja hyvinvointikoordinaattori Mikko
Haverinen, mikko.haverinen@hirvensalmi.fi

Kunnanvaltuustossa (22.9.2025, § 60) on tehty valtuustoaloite ikäihmisten liikunnan ja ennaltaehkäisevän terveyden ylläpitämiseksi.

Aloitteessa ehdotetaan, että kunta tukisi yli 65-vuotiaita henkilöitä sekä korkeampaa hoitotukea saavia vammaisia henkilöitä seniorikortilla Mikkelin Rantakeitaan ja Naisvuoren uimahalleihin. Mikkeliässä seniorikortti on tarkoitettu yli 65-vuotiaille henkilöille sekä kaikenikäisille työkyvyttömyyseläkkeellä oleville. Seniorikortin hinta on 70€/vuosi (normaalihinta 330€/vuosi). Kortti on tarkoitettu mikkeliiläisille.

Tilastokeskuksen vuoden 2024 lukujen mukaan Hirvensalmella asuu 846 yli 65-vuotiaasta henkilöä. Mikäli kunta tukisi seniorikorttia Mikkelin mallin mukaisesti, jäisi henkilölle itselleen maksettavaksi vuosihinnasta 70€ ja kunnalle ylijäävä erotus 260€/henkilö. Mikäli oletettaisiin, että pienikin osa kohdejoukosta ottaisi tämän käyttöön, tietäisi se jo vuositasolla merkittäviä lisäkustannuksia (esim. 10 henkilöä 2600 €, 100 henkilöä 26 000 €). Vapaa-aikapalveluiden talousarviomäärärahojen puitteissa tähän ei ole mahdollisuutta. Kunnanhallituksen hyväksymien v.2026 talousarvion laadintaohjeiden mukaan menoihin voidaan arvioida 2% nousu ja tuloihin 1% nousu.

Vesiliikunta on kiistattomasti hyvä ja hyödyllinen liikuntamuoto muiden joukossa. Terveysliikunnan edellytyksiä ylläpidetään kunnassa nykyään jo monin tavoin. Nivelille ystävälliseen sekä lihasvoimaa lisäävään liikuntaan sekä painonhallintaan sopivat myös kunnan ylläpitämät koulukeskuksen kuntosali, jossa senioreille on jo tarjolla edullisempia vuoroja, sekä Seuratalon kuntoiluhuone, joka sopii erityisesti kuntoutuskäyttöön. Seuratalon kuntoiluhuone on tällä hetkellä ollut käytettävissä Seurataloa varaavien yhdistysten kautta, mutta mikäli tarpeita on, niin yksityiskäytön mahdollistamista on myös syytä selvittää. Kunnan liikuntaneuvonta ja elintapaohjaus antavat osaltaan neuvontaa paikkojen käyttöön sekä liikunnallisiin ja terveellisiin elintapoihin.

[Liite 2](#)

Valtuustoaloite ikäihmisten liikunnan ja ennaltaehkäisevän terveyden ylläpitäminen.

- Ehdotus Esittelijä: perusopetuksen rehtori Petteri Lahdelma,
petteri.lahdelma@hirvensalmi.fi
- Sivistyslautakunta antaa tehtyyn valtuustoaloitteeseen edellä
mainitun vastauksen kunnanhallitukselle ja edelleen
kunnanvaltuustolle ja toteaa, että seniorikortin hankkiminen yli 65-
vuotiaille ei ole mahdollista vapaa-aikapalveluiden
käyttötalousarvion puitteissa.
- Päätös Hyväksyttiin.

VASTAUS VALTUUSTOALOITTEESEEN MAKSUTTOMASTA
VARHAISKASVATUKSESTASivistysltk
42 §Valmistelija: perusopetuksen rehtori Petteri Lahdelma,
petteri.lahdelma@hirvensalmi.fi,

Kunnanvaltuustossa 22.9.2025 § 60 on tehty valtuustoaloite maksuttomasta varhaiskasvatuksesta. Aloitteen on allekirjoittanut yhteensä yhdeksän valtuutettua. Valtuustoaloite liitteenä 1.

Aloitteessa todetaan, että "Kunnassa on otettava kaikki mahdolliset keinot käyttöön kunnan vetovoimaisuuden lisäämiseksi. Maksuton varhaiskasvatus on suhteellisen kevyt toimi, jolla voidaan vaikuttaa niin lapsiperheiihtyvyyteen kuin taloudellisiin houkuttimiin paikkakunnalle asettumiseksi". Aloitteessa arvioidaan, että maksuttoman varhaiskasvatuksen myötä menetettävä tulo olisi vuositasolla noin 31000 €. Lisäksi aloitteessa arvioidaan laskuttamisen työllistävän varhaiskasvatuksen päällikkö suhteettoman paljon.

Vuoden 2026 talousarvio sekä vuosien 2027-2028 taloussuunnitelma on käsiteltävänä sivistyslautakunnassa valtuustoaloitteen kanssa samassa kokouksessa 15.10.2025. Käsiteltävänä oleva talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027-2028 on laadittu kunnanhallituksen 8.9.2025 § 124 määrittelemien ohjeiden mukaisesti. Kunnanhallitus ohjeistaa toimialoja arviomaan 2 % menojen ja 1 % tulojen kasvun mukaisesti ja palvelualueiden vastuuhenkilöt ovat laatineet esitykset edellä mainituilla perusteilla. Kirkonkylän uuden ryhmäperhepäiväkodin kustannusten toteutuminen täysimääräisesti vuonna 2026 tuo mukanaan merkittävästi uusia kustannuksia. Kahden prosentin menojen kasvun enimmäismäärän saavuttaminen edellyttääkin sivistystoimien toimialalla henkilöstövähennyksiä sekä kaikkein palvelualueiden tiukkaa menokuria. Varhaiskasvatuksen maksujen täysimääräinen poistaminen talousarviovuonna 2026 ei ole mahdollista kunnanhallituksen 8.9.2025 § 124 hyväksymien laatimisohjeiden mukaisesti.

Kokonaan maksuttoman varhaiskasvatuksen toteuttaminen on varhaiskasvatuksen ja koko sivistystoimen talousarvioon ja -suunnitelmaan vaikuttava kokonaisuus. Tulojen menetykset on arvioitavissa varsin suoraviivaisesti, mutta mahdolliset suorat tai välilliset kustannusvaikutukset vaativat huolellisempaa arviointia. Perheiden palvelutarve sekä elämäntilanteet vaihtelevat ja perheiden tarvetta varhaiskasvatuspalveluihin on haastavaa ennustaa.

Mahdollinen täysin maksuttomaan varhaiskasvatukseen siirtyminen tulee nähdä kunnan strategisena valintana ja asia edellyttää laajempaa keskustelua ja pohdintaa osana kunnan strategian mahdollisena taloudellisena kehittämisinvestointina. Tällöin valmistelussa tulee huolellisesti arvioida maksutulojen vähentymisen lisäksi varhaiskasvatukseen muutoksen myötä osallistuvien lasten määrän sekä jo palveluiden piirissä olevien lasten varhaiskasvatuksen palveluiden käytön määrän arvioitu kehittyminen. On valmistauduttava siihen, että onko tämänhetkinen palveluiden käyttöaste huomioiden mahdollista, että muutoksen myötä joudutaan perustamaan kokonaan uusi ryhmä. Valmisteluvaiheessa tulee edelleen myös huomioida mahdollistaako varhaiskasvatuksen käytössä olevat tilat uuden ryhmän perustamisen.

Liite 3

Valtuustoaloite maksuttomasta varhaiskasvatuksesta.

Ehdotus

Esittelijä, perusopetuksen rehtori Petteri Lahdelma
petteri.lahdelma@hirvensalmi.fi

Sivistyslautakunta antaa maksuttomasta varhaiskasvatuksesta tehtyyn valtuustoaloitteeseen esittelytekstissä olevan vastauksen kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle ja toteaa, että mahdollinen maksuttomaan varhaiskasvatukseen siirtyminen tulee nähdä kunnan strategisena valintana ja asia edellyttää laajempaa keskustelua, pohdintaa ja valmistelua osana kunnan strategian valmistelua eikä sitä ole mahdollista toteuttaa varhaiskasvatuksen vuoden 2026 talousarvion puitteissa.

Päätös

Hyväksyttiin.

MUISTOLAN VARAUS- JA KÄYTTÖSÄÄNNÖT

Sivistysltk.
43 §Valmistelija: Vapaa-aika- ja hyvinvointikoordinaattori Mikko Haverinen, mikko.haverinen@hirvensalmi.fi

Grillikota Muistola on siirretty Heikinniemeltä keskeisemmälle sijainnille paloaseman viereiseen puistoon. Muistolan yhteyteen on valmistunut myös hiekkakenttä, joka soveltuu esimerkiksi petanquen ja mölkyn pelaamiseen.

Muistolan käyttö on kuntalaisille maksutonta. Käyttöä varten on laadittu liitteenä olevat varaus- ja käyttösäännöt.

Liite 4

Muistolan varaus- ja käyttösäännöt.

Ehdotus

Esittelijä: perusopetuksen rehtori Petteri Lahdelma, petteri.lahdelma@hirvensalmi.fi

Sivistyslautakunta hyväksyy liitteenä 4 olevat Muistolan varaus- ja käyttösäännöt.

Päätös

Hyväksyttiin.

TALOUSSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN 2026-2028/ SIVISTYSTOIMI

Sivistysltk
44 §

Valmistelija: perusopetuksen rehtori Petteri Lahdelma,
petteri.lahdelma@hirvensalmi.fi,
varhaiskasvatuksen osalta varhaiskasvatuksen päällikkö Kristiina
Ukkonen, kristiina.ukkonen@hirvensalmi.fi
vapaa-aikatoimen osalta vapaa-aika- ja hyvinvointikoordinaattori
Mikko Haverinen, mikko.haverinen@hirvensalmi.fi

Sivistystoimen taloussuunnitelma vuosille 2026-2028 on laadittu
kunnanhallituksen 8.9.2025 § 124 määrittelmien ohjeiden (liite 3)
mukaisesti. Kunnanhallitus ohjeistaa toimialoja arvioimaan
kehitystä 2 % menojen ja 1 % tulojen kasvun mukaisesti.
Palvelualueiden vastuuhenkilöt ovat laatineet esitykset edellä
mainituilla perusteilla.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

20 - 25 Sivistystoimi	TP 2024	TA 2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	247008	246410	309792	312890	316019
Toimintakulut	-4136322	-4246943	-4401760	-4489795	-4579591
Toimintakate	-3889314	-4000533	-4091967	-4176905	-4263572
Poistot- ja arvonalentumiset	-126780	-124207	-127685	-130239	-132844
TK:n yli/alijäämä	-4016094	-4124740	-4219652	-4307144	-4396416

Talousarvioesitys kokonaisuudessaan liitteenä 6.

[Liite 5](#)
[Liite 6](#)

Kunnanhallituksen talousarvion laadintaohje 8.9.2025 § 124
Sivistystoimen taloussuunnitelma 2026-2028

Ehdotus

Esittelijä, perusopetuksen rehtori Petteri Lahdelma
petteri.lahdelma@hirvensalmi.fi

Sivistyslautakunta hyväksyy liitteenä 6 olevan sivistystoimen
taloussuunnitelmaesityksen vuosille 2026-2028.

Päätös

Hyväksyttiin.

OTTO-OIKEUS VIRANHALTIJOIDEN PÄÄTÖKSIIN

Sivistysltk
45 §

Rehtorin ottokelpoiset päätökset ovat nähtävinä sivistyslautakunnan kokouksessa. Päätöksiä esitellään tarvittaessa.

Ehdotus

Esittelijä, perusopetuksen rehtori Petteri Lahdelma
petteri.lahdelma@hirsensalmi.fi

Sivistyslautakunta merkitsee päätökset tiedoksi ja päättää, ettei käytä otto-oikeutta edellä mainittuihin viranhaltijapäätöksiin.

Päätös

Hyväksyttiin.

ILMOITUSASIAT

Sivistysltk
46 §Sivistyslautakunnan tiedoksi saatetaan seuraavat
saapuneet asiakirjat ja kirjeet

1. Hyte ja Etelä-Savon hyvinvointitarjotin

Ehdotus

Valmistelija, perusopetuksen rehtori Petteri Lahdelma
petteri.lahdelma@hirsensalmi.fi

Sivistyslautakunta merkitsee ilmoitusasiat tietoonsa saatetuiksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

OIKAISUVAATIMUSOHJE
Oikaisuvaatimuksen tekeminen

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön asianosainen tai kunnan jäsen voi hakea muutosta **Hirvensalmen sivistyslautakunnalta** tekemällä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

§§ 43-44

Oikaisuvaatimusta ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä seuraavista päätöksistä, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa:

§§ 37-41, 45-46

Seuraaviin päätöksiin saa hakea muutosta markkinaoikeudesta:

§§

Päätöksestä, johon voi hakea muutosta oikaisuvaatimuksella ei saa kuntalain 137 §:n mukaan valittaa.

Kirjallinen oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa tiedoksisäännästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä tämän päivän jälkeen.

Asianosainen saa päätöksestä tiedon kirjeellä, tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun päätös on asetettu julkisesti nähtäville.

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä viimeistään viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus osoitetaan:

HIRVENSALMEN SIVISTYSLAUTAKUNTA
Keskustie 2
52550 HIRVENSALMI

Aukioloaika 8.00 – 15.00